

Konstitutionsutskottets betänkande 2020/21:KU30

Verksamhetsredogörelser för riksdagens nämnder

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger verksamhetsredogörelserna till handlingarna.

Inga motioner har väckts med anledning av redogörelserna.

Behandlade redogörelser

Redogörelse 2020/21:NSÖ1 Verksamhetsredogörelse för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befättningshavares övergångsrestriktioner 2020.

Redogörelse 2020/21:SN1 Verksamhetsredogörelse för Statsrådsarvodensnämnden 2020.

Redogörelse 2020/21:VPN1 Verksamhetsredogörelse för Valprovsnämnden 2020.

Redogörelse 2020/21:RAR1 Verksamhetsredogörelse för Riksdagens arvodesnämnd 2020.

Redogörelse 2020/21:RAN1 Verksamhetsredogörelse för Riksdagens ansvarsnämnd 2020.

Redogörelse 2020/21:PN1 Verksamhetsredogörelse för Partibidragsnämnden 2020.

Redogörelse 2020/21:ÖN1 Verksamhetsredogörelse för Riksdagens överklagandenämnd 2020.

Redogörelse 2020/21:NL1 Verksamhetsredogörelse för Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorn 2020.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Utskottets överväganden.....	5
Verksamhetsredogörelser för riksdagens nämnder	5
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade redogörelser	16
Redogörelse 2020/21:NSÖ1	16
Redogörelse 2020/21:SN1	16
Redogörelse 2020/21:VPN1	16
Redogörelse 2020/21:RAR1	16
Redogörelse 2020/21:RAN1	16
Redogörelse 2020/21:PN1	16
Redogörelse 2020/21:ÖN1	16
Redogörelse 2020/21:NL1	17

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Verksamhetsredogörelser för riksdagens nämnder

Riksdagen lägger redogörelserna 2020/21:SN1, 2020/21:NSÖ1, 2020/21:RAN1, 2020/21:NL1, 2020/21:ÖN1, 2020/21:VPN1, 2020/21:RAR1 och 2020/21:PN1 till handlingarna.

Stockholm den 27 april 2021

På konstitutionsutskottets vägnar

Karin Enström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Enström (M), Hans Ekström (S), Matheus Enholm (SD), Per-Arne Håkansson (S), Linda Modig (C), Ida Drougge (M), Fredrik Lindahl (SD), Laila Naraghi (S), Tuve Skånberg (KD), Daniel Andersson (S), Tina Acketoft (L), Mikael Strandman (SD), Anna Sibinska (MP), Erik Ottoson (M), Erik Ezelius (S), Jessica Wetterling (V) och Lars Jilmstad (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksdagens nämnder har i enlighet med gällande regelverk överlämnat sina redogörelser för verksamhetsåret 2020 till riksdagen. Inga motioner har väckts med anledning av verksamhetsredogörelserna. En förteckning över redogörelserna finns i bilagan.

Bakgrund

Det finns åtta nämndmyndigheter under riksdagen. Varje nämndmyndighet ska årligen lämna en verksamhetsredogörelse till riksdagen. Nämndmyndigheternas skyldighet att lämna en sådan redogörelse tillämpades första gången för verksamhetsåret 2013.

Utskottets överväganden

Verksamhetsredogörelser för riksdagens nämnder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelserna till handlingarna.

Inledning

Bakgrund

Hösten 2008 fick Riksdagsförvaltningen i uppdrag av riksdagsstyrelsen att se över regleringen av riksdagens nämnder. I juni 2011 beslutade Riksdagsförvaltningen om direktiv för en fortsatt utredning av regleringen av riksdagens nämnder. Enligt direktiven skulle arbetet inriktas på att varje nämnd skulle ges en instruktion som var anpassad efter nämndens uppdrag och verksamhet, samtidigt som bestämmelserna i den utsträckning det var möjligt skulle ges en enhetlig utformning.

I september 2012 föreslog riksdagsstyrelsen, mot bakgrund av förslagen i den ovannämnda utredningen, ett delvis nytt regelverk för de tre löne- och arvodesättande nämnderna (Riksdagens arvodesnämnd, Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorerna och Statsrådsarvodesnämnden), Valprövningsnämnden och Riksdagens överklagandenämnd (framst. 2012/13:RS1). Riksdagsstyrelsen föreslog bl.a. att nämndmyndigheterna senast den 22 februari varje år ska lämna en redogörelse för sin verksamhet till riksdagen. I januari 2013 föreslog riksdagsstyrelsen att det skulle införas en motsvarande bestämmelse för Partibidragsnämnden (framst. 2012/13:RS3). En liknande bestämmelse fanns sedan tidigare för Riksdagens ansvarsnämnd.

Lagar med instruktioner för en rad nämndmyndigheter under riksdagen m.m. trädde i kraft den 1 januari 2013, och den 1 juli 2013 trädde även en lag med instruktion för Partibidragsnämnden i kraft (bet. 2012/13:KU9, rskr. 2012/13:62–66 respektive bet. 2012/13:KU24, rskr. 2012/13:217–220). Nämndmyndigheternas skyldighet att lämna en verksamhetsredogörelse till riksdagen tillämpades första gången för verksamhetsåret 2013.

Den 1 juli 2018 inrättades en ny nämnd under riksdagen, den s.k. karensnämnden (prop. 2017/18:162, bet. 2017/18:KU42, rskr. 2017/18:305). De grundläggande bestämmelserna för nämnden regleras i lagen (2018:677) med instruktion för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner. Under 2020 utökades karensnämndens uppdrag till att omfatta även prövning av frågor om övergångsrestriktioner vid en riksrevisors och en riksrevisionsdirektörs övergång till annan verksamhet. Som en följd av detta ändrades nämndens namn från

Nämnden för prövning av statsråds och statssekreterares övergångsrestriktioner till Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner.

Vidare har riksdagen fattat beslut om en ny ledningsstruktur för Riksrevisionen som innebär att det sedan den 1 april 2020 finns en riksrevisor och en riksrevisionsdirektör i stället för tre riksrevisorer (bet. 2019/20:KU6, rskr. 2019/20:160–162). Samtidigt ändrades nämndens namn från Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorerna till Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorerna.

Bestämmelser om verksamhetsredogörelser för riksdagens nämnder

Enligt gällande bestämmelser i instruktionen för respektive nämnd ska nämndmyndigheterna senast den 22 februari varje år lämna en redogörelse för sin verksamhet till riksdagen. Av riksdagsstyrelsens framställningar (framst. 2012/13:RS1 och 2012/13:RS3) framgår övervägandena bakom förslaget om en årlig verksamhetsredogörelse. Det konstaterades att det sedan några år tillbaka funnits uppgifter om antalet sammanträden, antalet ledamöter och kostnaden för verksamheten för respektive nämndmyndighet i Riksdagsförvaltningens årsredovisning. Lämpligheten i denna ordning ifrågasattes dock eftersom Riksdagsförvaltningen inte har något rättsligt ansvar för verksamheten i nämnderna. Mot bakgrund av att nämnderna finansieras med allmänna medel betonades att det fanns ett berättigat krav på någon form av resultatredovisning. Därtill framhölls att några av nämnderna bedriver en verksamhet som åtminstone ibland är föremål för allmänhetens och mediernas intresse och att det för dessa nämnder därmed finns ett tydligt allmänintresse av information om verksamheten. Egna verksamhetsberättelser ansågs även kunna tydliggöra att nämnderna är självständiga myndigheter. Samtidigt framhölls att de detaljerade bestämmelser som gäller för Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen inte borde tillämpas på nämnderna eftersom det skulle innebära en alltför stor administrativ påfrestning för dem. En sådan ordning ansågs inte heller vara sakligt motiverad. I stället borde riksdagens nämnder lämna en årlig verksamhetsredogörelse liknande den som redan gällde för Riksdagens ansvarsnämnd.

År 2016 infördes bestämmelser som förtydligade att nämnderna i sin årliga verksamhetsredogörelse ska redovisa de kostnader som är förknippade med verksamheten (framst. 2015/16:RS5, bet. 2016/17:KU4, rskr. 2016/17:38–40)¹. Enligt förarbetena bör kostnaderna lämpligen redovisas fördelade på åtminstone kostnader för ledamöter och personal respektive övriga driftskostnader och med föregående års kostnader som referensuppgift. Därutöver ställer bestämmelserna i instruktionen för respektive nämnd inte

¹ För merparten av nämnderna infördes bestämmelser i respektive nämnds instruktion. När det gäller Riksdagens ansvarsnämnd infördes motsvarande bestämmelse i lagen (1980:607) om beslutande organ i frågor om disciplinansvar m.m. beträffande arbetstagare hos riksdagen och dess myndigheter.

upp några särskilda krav på innehållet i verksamhetsredogörelsen. Enligt förarbetena bör dock en verksamhetsredogörelse innehålla uppgifter om nämndens arbetsuppgifter och ledamöter, hur verksamheten bedrivs och de övriga upplysningar som behövs för att ge en rättvisande bild av verksamheten. I detta sammanhang kan även nämnas att det följer av bestämmelserna om verksamhetsansvar att varje nämndmyndighet ansvarar för verksamheten om inte annat följer av bestämmelser i lag. Nämnderna ska vidare se till att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt, att resultatet redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten ska hushålla väl med statens medel.

Verksamhetsredogörelserna

I följande avsnitt återges kortfattat innehållet i verksamhetsredogörelserna för 2020. I samtliga redogörelser återfinns nämndernas personsammansättning under året, och detta omnämns därför inte särskilt nedan.

Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner (karensnämnden).

Karensnämndens verksamhetsredogörelse består av följande fyra avsnitt:

- Nämndens uppgifter
- Sammansättning och organisation
- Verksamheten under 2020
- Kostnader 2020.

Inledningsvis redogörs för nämndens uppgifter, sammansättning och organisation. Det framgår även vilka bestämmelser som styr nämndens verksamhet.

Karensnämnden inrättades och startade sin verksamhet den 1 juli 2018. Under 2020 utökades nämndens uppdrag till att omfatta även prövning av frågor om övergångsrestriktioner vid en riksrevisors och en riksrevisionsdirektörs övergång till annan verksamhet. Nämndens namn har ändrats med anledning av detta beslut.

Av redogörelsen framgår det att nämnden har behandlat två anmälningar från statssekreterare om övergång till annan verksamhet. Det ena ärendet avsåg en anmälan om anställning som public affairs manager i ett internationellt mejerikooperativ och den andra avsåg en anställning som chefsjurist vid ett fackföreningsägt bolag. Nämnden har fattat beslut i båda ärendena och har således inga ärenden öppna. Nämnden har vidare tagit emot och besvarat två remisser från Riksdagsförvaltningen, presenterat sin verksamhet för en norsk lagutredning samt hanterat ett förhållandevis stort antal förfrågningar om bl.a. allmänna handlingar från allmänheten och journalister.

Under verksamhetsåret 2020 uppgick kostnaderna för nämnden till 342 240 kronor för ledamöter och personal, vilket är ca 10 000 kronor mindre än för

verksamhetsåret 2019. Under verksamhetsåret 2019 var de totala kostnaderna 352 906 kronor, varav 348 946 kronor för ledamöter och personal och 3 960 kronor för resor.

Statsrådsarvodesnämnden

Statsrådsarvodesnämndens verksamhetsredogörelse består av följande sju avsnitt:

- Inledning
- Sammansättning
- Sammanträden
- Beslut om arvoden till statsråd
- Beslut om avgångsersättning
- Kostnader
- Övrigt.

I verksamhetsredogörelsen finns inledningsvis en beskrivning av nämndens roll och uppgifter samt vilka lagar som styr nämndens verksamhet. Nämnden hade ett sammanträde under 2020. Nämnden har även haft löpande underhandskontakter under verksamhetsåret.

När det gäller beslut om arvoden till statsråd framgår det, utöver aktuella bestämmelser, även hur nämndens beslut om arvoden bereds. Av verksamhetsredogörelsen framgår att nämnden strävar efter att anpassa statsrådets arvoden till en rimlig och allmänt godtagbar nivå, bl.a. genom jämförelser med exempelvis riksdagsledamöter, riksdagens ombudsmän och statliga myndighetschefer. Nämnden har under verksamhetsåret inte beslutat om någon förändring av statsrådets arvoden, som fr.o.m. den 1 juli 2019 uppgår till 176 000 kronor per månad för statsministern och till 139 000 kronor per månad för övriga statsråd.

Även när det gäller beslut om avgångsersättning framgår det av redogörelsen vilka bestämmelser som gäller. Under 2020 ansökte inte något statsråd om avgångsersättning.

Av verksamhetsredogörelsen framgår vidare att nämndens kostnader under 2020 uppgick till 162 515 kronor, vilket var en minskning om ca 7 500 kronor jämfört med 2019. Alla kostnader avsåg kostnader för ledamöter och personal.

Under året besvarade nämnden vid åtskilliga tillfällen förfrågningar från allmänheten. Nämnden besvarade även förfrågningar om att lämna ut allmänna handlingar.

Valprövningsnämnden

Valprövningsnämndens verksamhetsredogörelse består av följande åtta avsnitt:

- Arbetsuppgifter
- Sammansättning

- Kansliorganisationen
- Sammanträden
- Överklaganden
- Granskning av bevis
- Riksdagsförvaltningens kanslistöd till Valprovsnämnden
- Resultaträkning för Valprovsnämnden 2019 och 2020.

Av redogörelsen framgår nämndens uppgifter, utformningen av kansliorganisationen som bistår nämnden, vilka bestämmelser som styr nämndens verksamhet och vilken sammansättning nämnden ska ha samt hur ledamöterna och suppleanterna utses. Det framgår vidare av redogörelsen att Valprovsnämnden hade 19 sammanträden under 2020.

Under 2020 har totalt sex överklaganden kommit in till nämnden. Av dessa avsåg fem överklaganden frågan om utseende av ny ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige och ett överklagande avsåg anmälan av deltagande i val.

Vidare framgår av verksamhetsredogörelsen att nämnden under 2020 har granskat bevis för åtta nya ledamöter och sex ersättare i riksdagen. Nämnden har även granskat bevisen för en ledamot och en ny ersättare för ledamot i Europaparlamentet, vilket föranleddes av att Sverige tilldelades ytterligare ett mandat i Europaparlamentet i och med Förenade kungarikets (Storbritanniens) utträde ur Europeiska unionen. I samtliga fall fann nämnden att bevisen blivit utfärdade i enlighet med gällande bestämmelser.

Riksdagsförvaltningen och nämnden träffade en skriftlig överenskommelse om Riksdagsförvaltningens kanslistöd till Valprovsnämnden i maj 2018. Denna förlängs automatiskt med ett kalenderår i taget om ingen part skriftligen säger upp överenskommelsen senast tre månader före ett kalenderårsskifte. En uppföljning av överenskommelsen planeras att göras under 2021.

Av redogörelsen framgår att kostnaderna under 2020 uppgick till 331 944 kronor, vilket var en minskning med ca 837 000 kronor jämfört med 2019. Den stora skillnaden förklaras i redogörelsen med att det under 2019 fanns en förstärkt kansliorganisation med anledning av den stora mängden överklaganden efter de allmänna valen 2018 och 2019, en förstärkning som inte fanns på plats under 2020. Kostnaderna för arvoden till uppdragstagare var därför betydligt lägre 2020 än under 2019. Även kostnaderna för olika typer av resor har varit lägre under 2020 jämfört med 2019.

I redogörelsen redovisas nämndens utfallsrapport för 2020. Av redovisningen framgår kostnader för bl.a. ledamöter och personal samt övriga kostnader såsom resor och representation.

Riksdagens arvodesnämnd

Redogörelsen från Riksdagens arvodesnämnd består av följande åtta avsnitt:

- Inledning
- Sammansättning
- Sammanträden

- Beslut om ledamotsarvodet
- Beslut om ekonomiska avgångsförmåner
- Tillsynsverksamheten i fråga om inkomstgaranti och ekonomiskt omställningsstöd
- Kostnader
- Övrigt.

I en bilaga finns även en redovisning av hur riksdagsledamöternas arvode har utvecklats sedan 1994.

Av redogörelsen framgår nämndens uppgifter och vilka bestämmelser som styr nämndens verksamhet. Därefter redogörs för nämndens sammansättning. Vidare framgår det att nämnden sammanträdde sex gånger under verksamhetsåret, samtliga gånger via telefon. Nämnden har även vid två tillfällen fattat beslut genom kontakter via e-post mellan nämndens ledamöter.

När det gäller beslut om ledamotsarvodet finns det i verksamhetsredogörelsen en beskrivning av gällande rätt och beredningen av nämndens beslut i arvodesfrågan. Under 2020 har nämnden inte fattat något beslut om justering av arvodet. Det skäl som anges är huvudsakligen att det saknades underlag för att bedöma löneutvecklingen, vilket berodde på att det s.k. märket inom industrin inte sattes förrän sent under hösten.

Vidare finns det i verksamhetsredogörelsen en beskrivning av gällande rätt och beredningen av beslut om ekonomiska avgångsförmåner. Under 2020 fattade nämnden beslut om rätt till ekonomiska avgångsförmåner i nio ärenden.

När det gäller nämndens tillsyn över inkomstgarantier och ekonomiskt omställningsstöd finns det i redogörelsen en beskrivning av de bestämmelser som styr nämndens beslut på detta område, huvuddragen i nämndens tillsynsverksamhet och tillsynen under 2020. Under året granskades utbetalningar av inkomstgaranti som gjorts under 2018 och 2019. Tillsynsverksamheten fokuserade på de ledamöter som lämnade riksdagen i anslutning till valet 2018. Bland dessa har nämnden under året avgjort 16 ärenden som inleddes under 2019. Fem av dessa kommer följas upp under kommande år. Vidare har nämnden under 2020 inlett ytterligare nio ärenden för att bedöma om ledamöter som lämnade riksdagen i och med valet 2018 vidtagit tillräckliga åtgärder för att återgå till förvärvsarbete.

Härutöver har tillsynsärenden inlets i fråga om tio förmånstagare som längre tillbaka var föremål för nämndens tillsynsverksamhet. I de flesta av fallen var det fråga om personer som har rätt till inkomstgaranti fram till att de fyller 65 år. Åtta av dessa tio ärenden avskrevs efter att förmånstagarna fått yttra sig. De övriga två ärendena har ännu inte avgjorts. Sammantaget framgår det av redogörelsen att nämnden under det gångna året inledde 41 ärenden och avskrev 54 ärenden. Åtta ärenden kommer att följas upp under kommande år och i tre ärenden har ännu inte slutgiltigt beslut fattats.

Av redogörelsen framgår att kostnaderna för nämndens verksamhet under 2020 uppgick till 372 849 kronor, vilket är en ökning med ca 14 000 kronor

jämfört med 2019. Kostnaderna för sekreterarens arbete ökade under året till följd av det stora antalet tillsynsärenden. Härtill tillkom ersättning för ordförandens ersättare. Kostnaderna redovisas fördelade på kostnader för ledamöter och personal respektive övriga driftskostnader.

Vidare framgår det av verksamhetsredogörelsen att nämnden under året besvarat en remiss från Riksdagsförvaltningen och en från Socialdepartementet. Nämnden har även tagit emot två brev och besvarat telefonsamtal om ledamotsarvodet och de ekonomiska avgångsförmånerna.

Riksdagens ansvarsnämnd

Riksdagens ansvarsnämnds verksamhetsredogörelse består av fyra avsnitt. Inledningsvis finns en redogörelse för nämndens uppgifter och vilka bestämmelser som styr nämndens verksamhet. Därefter redovisas nämndens sammansättning och organisation. Av detta framgår att nämnden inte har någon anställd personal samt att Svea hovrätt genom personal och lokaler bistår nämnden i dess verksamhet. Nämnden har i praktiken inte haft någon verksamhet sedan 2002, men under 2020 inkom en remiss som ska besvaras under mars månad 2021. Kostnaderna för nämndens verksamhet under 2020 uppgick till 7 191 kronor för arvode till nämndens ordförande, vilket är samma kostnad som under 2019.

Partibidragsnämnden

Partibidragsnämndens verksamhetsredogörelse består av följande sju avsnitt:

- Nämndens uppgifter
- Nämndens organisation
- Sammanträden
- Beslut om statligt stöd
- Riksdagsförvaltningens kanslistöd till Partibidragsnämnden
- Partibidragsnämndens kostnader
- Övrigt.

Av redogörelsen framgår nämndens uppgifter, vilka bestämmelser som styr nämndens verksamhet och vilken sammansättning nämnden ska ha, hur ledamöterna och sekreteraren utses samt hur långa förordnanden som de olika personerna i nämnden har. Vidare framgår det att nämnden under året hade två sammanträden, varav ett har ägt rum via telefon och ett i riksdagens lokaler.

När det gäller beslut om statligt stöd framgår det av redovisningen att nämnden under året beviljat stöd för tiden den 15 oktober 2020–14 oktober 2021. Utdelade bidrag redovisas fördelat på statligt stöd till politiska partier, där samtliga riksdagspartier och Feministiskt initiativ ingår, respektive statligt stöd till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer. Stödet till politiska partier uppgick till 167 955 204 kronor, och stödet till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer uppgick till ca 15 miljoner kronor

Stödformerna till politiska partier är partistöd och kanslistöd. Partistödet lämnas som mandatbidrag, vilket för verksamhetsåret uppgick till 324 704 kronor per mandat. Kanslistödet betalas ut som grundstöd och tilläggsstöd. Grundstödet uppgick till 5 803 200 kronor. Tilläggsstödet för varje vunnet mandat för ett parti som är företrätt i regeringen uppgick till 16 350 kronor, och för ett parti som inte ingår i regeringen är stödet 24 300 kronor.

Av redogörelsen framgår vidare att Riksdagsförvaltningen och nämnden i maj 2015 träffade en skriftlig överenskommelse om Riksdagsförvaltningens kanslistöd till Partibidragsnämnden. Denna förlängs automatiskt med ett kalenderår om inte en part säger upp den inom en viss tid. Överenskommelsen har inte sagts upp under verksamhetsåret 2020 och gäller således fortfarande. Vidare framgår det att Riksdagsförvaltningen under 2020 har inlett en översyn av överenskommelsen. Inom ramen för denna översyn har nämnden framfört önskemål om vissa förändringar, bl.a. om Riksdagsförvaltningens stöd till nämnden vid hantering av begäran om utlämningar av allmänna handlingar.

Kostnaderna för nämndens verksamhet uppgick under 2020 till 163 330 kronor, vilket var en minskning med ca 11 000 kronor i jämförelse med 2019. Kostnaderna redovisas fördelat på kostnader för ledamöter och personal, representation och ordförandens resor.

Vidare framgår det av redogörelsen att nämnden under året besvarat frågor från allmänheten och journalister om nämndens verksamhet. Nämnden har också besvarat förfrågningar och hanterat ärenden om utlämnande av allmänna handlingar.

Riksdagens överklagandenämnd

Riksdagens överklagandenämnds verksamhetsredogörelse består av fyra avsnitt. Inledningsvis finns en redogörelse för nämndens uppgifter. Därefter följer en redogörelse för nämndens sammansättning och verksamhet under året. Av redogörelsen för nämndens verksamhet framgår att den under 2020 hade två sammanträden. Nämnden fattade beslut i tre överklagandeärenden, varav två rörde beslut om pressackreditering och ett gällde resebidrag till studiebesök i Sveriges riksdag. Slutligen finns ett avsnitt om nämndens kostnader. Nämndens kostnader avser i huvudsak lön till personal och arvoden till ledamöter. Under 2020 uppgick kostnaderna för nämndens verksamhet till 112 534 kronor, vilket är en minskning jämfört med 2019 då kostnaderna uppgick till 232 115 kronor. Minskningen kan förklaras med att nämnden hade färre sammanträden under 2020 än 2019.

Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorn

Redogörelsen från Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorn består av följande fem avsnitt:

- Bakgrund
- Sammansättning

- Sammanträden
- Beslut om löner och anställningsformer
- Kostnader.

Av redogörelsen framgår bl.a. nämndens uppgifter och vilka bestämmelser som styr nämndens verksamhet. Det framgår även att nämnden hade fem sammanträden under 2020.

När det gäller frågan om beslut om löner och anställningsförmåner framgår det av redogörelsen att nämnden årligen reviderar lönerna till justitieombudsmännen och riksrevisorn. Det finns även en beskrivning av hur revisionen bereds och på vilket sätt de berörda tjänstemännen har möjlighet att ge sin syn på lönesituationen.

I redogörelsen framgår det vidare att riksdagen har fattat beslut om en ny ledningsstruktur för Riksrevisionen som innebär att det sedan den 1 april 2020 finns en riksrevisor som är chef för myndigheten. Därtill finns det en riksrevisionsdirektör som är riksrevisorns ställföreträdare.

Av redogörelsen framgår det att nämndens beslut gällande riksrevisor innebär en ny månadslön fr.o.m. den 1 april 2020 om 165 000 kronor. Därefter beslutade nämnden om en revidering som innebär att riksrevisorn sedan den 1 juli 2020 har en månadslön om 170 000 kronor, vilket innebär en löneökning med ca 3 procent. För riksrevisionsdirektören beslutade nämnden om en månadslön om 130 000 kronor. Nämnden beslutade vidare att justitieombudsmännen sedan den 1 januari 2021 har en månadslön om 127 400 kronor och att chefsjustitieombudsmannen har en månadslön om 137 400 kronor. Detta innebär en löneökning med ca 3 procent jämfört med föregående år.

Vidare framgår det av redogörelsen att kostnaden för nämndens verksamhet under 2020 var 174 213 kronor, vilket var en minskning med ca 12 000 kronor jämfört med 2019. Kostnaderna redovisas fördelade på kostnader för ledamöter och personal respektive övriga driftskostnader.

Tidigare behandling i utskottet

Våren 2014 var första gången utskottet behandlade verksamhetsredogörelser för riksdagens nämnder (bet. 2013/14:KU43). I sitt ställningstagande konstaterade utskottet bl.a. att bestämmelsen om skyldigheten att lämna in en verksamhetsredogörelse inte ställer upp några särskilda krav om vad en sådan redogörelse ska innehålla. Utskottet noterade dock att det framgår av förarbetena att en redogörelse bör innehålla uppgifter om nämndens arbetsuppgifter, ledamöter, hur verksamheten bedrivs och de övriga upplysningar som behövs för att ge en rättvisande bild av verksamheten.

Utskottet noterade att riksdagens nämndmyndigheter har olika verksamheter och att det därför faller sig naturligt att nämndernas verksamhetsredogörelser skiljer sig något åt. Vidare konstaterade utskottet att nämnderna är små och att de har begränsade personalresurser till sitt förfogande på sina respektive kanslier. Innehållet i redogörelserna borde därför enligt utskottet även sättas i relation till den administrativa börda som det medförde för

nämnderna att ta fram och sammanställa innehållet. Utskottet framhöll att en viktig utgångspunkt är att redogörelserna, i enlighet med vad som uttrycks i förarbetena, ger en rättvisande bild av verksamheterna. Sammantaget föreslog utskottet att riksdagen skulle lägga redogörelserna till handlingarna.

Vid utskottets behandling av verksamhetsredogörelserna för riksdagens nämnder våren 2015, 2016, 2017 och 2018 hänvisade utskottet till vad det tidigare uttalat och gjorde vissa iakttagelser i fråga om nämndernas redogörelser, bl.a. noterades att det saknades redovisning av en nämnds arbetsuppgifter och en annan nämnds kostnader. Vad gäller Partibidragsnämnden noterades ett år att det saknades uppgifter om partibidragens storlek fördelade på kvinnoorganisationer och politiska partier, och vad gäller Riksdagens överklagandenämnd att det inte framgick av redogörelsen hur många överklagandeärenden nämnden hade prövat (se bet. 2014/15:KU13, bet. 2015/16:KU28, bet. 2016/17:KU25 och bet. 2017/18:KU41).

Vid utskottets behandling av verksamhetsredogörelserna våren 2017 uttalade utskottet även att det vore önskvärt om samtliga nämnder redovisade kostnaderna för nämndernas verksamheter fördelade på kostnader för ledamöter och personal respektive övriga driftskostnader samt att föregående års kostnader redovisades som referensuppgift. En sådan redovisning skulle underlätta för utskottet att få en så heltäckande och rättvisande bild som möjligt av nämndernas verksamhet (bet. 2016/17:KU25).

Vid utskottets behandling av verksamhetsredogörelserna våren 2019 noterade utskottet att samtliga nämnders verksamhetsredogörelser uppfyller de krav som ställs och de önskemål som utskottet tidigare gett uttryck för (bet. 2018/19:KU34). I samma betänkande noterades vid beredningen att det i 11 § karensnämndens instruktion – till skillnad från motsvarande bestämmelser i övriga nämnders instruktioner – saknas ett krav på att nämnden ska redovisa verksamhetens kostnader i den årliga redogörelsen. Utskottet noterade att det inte fanns något i förarbetena till lagen med instruktion för karensnämnden som tyder på att lagstiftaren inte avsåg att ställa detta krav även på karensnämnden. Utskottet föreslog därför, med utnyttjande av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen, att riksdagen skulle anta utskottets förslag till lag om ändring i lagen med instruktion för Nämnden för prövning av statsråds och statssekreterares övergångsrestriktioner. Kammaren biföll utskottets förslag.

Vid utskottets behandling av verksamhetsredogörelserna våren 2020 noterade utskottet att samtliga nämnders verksamhetsredogörelser uppfyller de krav som ställs och de önskemål som utskottet tidigare gett uttryck för (bet. 2019/20:KU22). Med dessa motiveringar föreslog utskottet att riksdagen skulle lägga redogörelserna till handlingarna. Kammaren biföll utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att samtliga nämnders verksamhetsredogörelser uppfyller de krav som ställs och de synpunkter som utskottet tidigare gett uttryck för. Redogörelserna ger inte anledning till något uttalande av utskottet. Utskottet föreslår att redogörelserna läggs till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade redogörelser

Redogörelse 2020/21:NSÖ1

Redogörelse 2020/21:NSÖ1 Verksamhetsredogörelse för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner 2020.

Redogörelse 2020/21:SN1

Redogörelse 2020/21:SN1 Verksamhetsredogörelse för Statsrådsarvodesnämnden 2020.

Redogörelse 2020/21:VPN1

Redogörelse 2020/21:VPN1 Verksamhetsredogörelse för Valprövningsnämnden 2020.

Redogörelse 2020/21:RAR1

Redogörelse 2020/21:RAR1 Verksamhetsredogörelse för Riksdagens arvodesnämnd 2020.

Redogörelse 2020/21:RAN1

Redogörelse 2020/21:RAN1 Verksamhetsredogörelse för Riksdagens ansvarsnämnd 2020.

Redogörelse 2020/21:PN1

Redogörelse 2020/21:PN1 Verksamhetsredogörelse för Partibidragsnämnden 2020.

Redogörelse 2020/21:ÖN1

Redogörelse 2020/21:ÖN1 Verksamhetsredogörelse för Riksdagens överklagandenämnd 2020.

Redogörelse 2020/21:NL1

Redogörelse 2020/21:NL1 Verksamhetsredogörelse för Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorn 2020.